

"نیکولا ماکیاولی" سیاستمدار، نویسنده، هنرمند و مورخ ایتالیایی (1527م)

نیکولا ماکیاولی، مورخ نظریه پرداز و سیاستمدار ایتالیایی در سوم دسامبر سال 1469م در فلورانس ایتالیا به دنیا آمد.

نیکولا ماکیاولی، مورخ نظریه‌پرداز و سیاستمدار ایتالیایی در سوم دسامبر سال 1469م در فلورانس ایتالیا به دنیا آمد. از دوران نوجوانی او اطلاع خاصی در دسترس نیست، اما وی در جوانی وارد فعالیت‌های سیاسی شد و در سال 1506م به دبیری شورای جمهوری ایتالیا دست یافت. ماکیاولی از سال 1512م که مخالفانش قدرت را در دست گرفتند به گوشه‌گیری و نگارش کتاب‌های متعدد روی آورد. مهم‌ترین اثر ماکیاولی، کتاب شاهزاده، پرنس یا شهربار است که وی آن را برای راهنمایی فرمان‌روایان زمان خویش نوشت. این کتاب نام ماکیاولی را مظهر بی‌مرامی و پای‌بند نبودن به اصول سیاسی معرفی کرده است. کتاب شاهزاده نه اخلاقی است و نه ضد اخلاق، بلکه نخستین تجزیه و تحلیل علمی و بی‌طرفانه از روش‌هایی است که موجب کسب نیروی سیاسی و حفظ آن می‌شود. هرچند جنبه بی‌طرفی کامل کتاب به آن رنگ بدبینی می‌دهد، اما تاثیر این کتاب حتی تا روزگار اخیر بی‌اندازه زیاد می‌باشد. ماکیاولی در این کتاب، سیاست را نه آن‌چنان که باید باشد، بلکه آن‌چنان که هست مورد بررسی قرار می‌دهد. ماکیاولی معتقد بود که در امور سیاسی، باید تنها رسیدن به هدف را در نظر گرفت و رعایت اصول اخلاقی در این مورد ضرورتی ندارد. او که سیاست را از اخلاق جدا می‌سازد، انجام هر عملی را از سوی حاکم برای حفظ حکومت مجاز می‌شمرد. روش ماکیاولی در سیاست به اصول ماکیاولیسم مشهور است. ماکیاولیسم پیش از آن که یک مکتب سیاسی باشد، نظریه‌ای در شیوه حکومت و دستورالعملی برای دولت‌مردان است که البته مخالفان بسیاری هم دارد. در زمینه حکومت فردی، آدولف هیتلر و بتینو موسولینی دیکتاتورهای آلمان و ایتالیا و رهبران دیگر حکومت‌های فاشیستی، کم و بیش پیرو عقاید ماکیاولی هستند که شیوه حکومت را از او می‌آموزند. به عبارت دیگر در اصطلاحات سیاسی واژه‌های بدنام‌تر از ماکیاولیسم نیست. این اصطلاح در زبان سیاسی به معنای فریب کاری، نیرنگ بازی و عدم پای‌بندی به اصول اخلاقی است. از دیدگاه ماکیاولی نیرنگ و فریب در قدرت، اصلی ضروری به شمار می‌آید. به سخن دیگر ماکیاولی نخستین جستجوگر ماهیت قدرت و پیشرو اندیشه علمی در این زمینه است. یعنی در حالی که به سردمداران قدرت نگریسته می‌شود، وی چشم به پشت صحنه دوخته و انگیزه‌های نهانی وقوع حوادث را جستجو می‌کند. ماکیاولی در عین حال معتقد بود که قدرت متمرکز ملی، می‌تواند ملت را از دست‌اندازی قدرت‌های همسایه درامان دارد. هنر جنگ و تاریخ فلورانس از دیگر آثار اوست. ماکیاولی سرانجام در 21 ژوئن 1527م در 61 سالگی درگذشت.